

ved Foretagelsen af kommunale Valg, der er foreskrevet i Lovene. Naar hele Loven er nævnt, maa det være ethvert Forhold i disse Love, som kan underkastes en Drøftelse. Hvis det havde været Meningen at begrænse Undersøgelsen til bestemte Afsnit, maatte Fremgangsmaaden være karakteriseret ved bestemte Paragraffer i Valgloven. Det af det ærede Medlem Hr. Borgbjerg nævnte Forhold hører i alt Fald ind under Fremgangsmaaden; jeg maa imidlertid mene, at ogsaa Spørgsmaalet om Valgretsbetingelserne hører ind under Fremgangsmaaden. Det er ganske vist muligt, at det har været Hensigten at begrænse Undersøgelsen til visse Omraader; men i saa Fald har man ikke udtrykt sig korrekt, thi det burde da udtrykkelig have været nævnt, hvilke Paragraffer i Lovene det var, Kommissionen skulde beskæftige sig med.

Angaaende Spørgsmaalet om de særlige kommunale sagkyndiges Deltagelse i Kommissionens Arbejde vil jeg gerne rette en Forespørgsel til den højtærede Minister, idet det forekommer mig, at Udtrykkene er lidt usikre. Der staar i § 2, 2det Stykke: „Under Kommissionens Overvejelser angaaende det kommunale Valgsystem samt angaaende Spørgsmaal om — og saa nævnes forskelligt — „tiltrædes Kommissionen af 6 af Indenrigsministeren tilforordnede Medlemmer.“ Saa staar der videre: „Disse Medlemmer deltager i Kommissionens Forhandlinger, men har kun Stemmeret angaaende de fornævnte Spørgsmaal.“ Ser man i Bemærkningerne, staar der dér, at Kommissionen under Behandling af saadanne Spørgsmaal som de angivne tiltrædes af en Repræsentant etc., altsaa af de 6 Medlemmer. Det er herefter ikke helt klart, synes jeg, om det er Meningen, at de 6 Medlemmer skal være til Stede under Kommissionens Behandling af alle Spørgsmaal, ogsaa de øvrige Valglovsspørgsmaal. At det er Meningen, synes at fremgaa af sidste Stykke i § 2, hvor der staar: Disse Medlemmer deltager i Kommissionens Forhandlinger, men har kun Stemmeret angaaende det fornævnte Spørgsmaal; men 2det Stykke i § 2 og Bemærkningerne tyder paa, at de overhovedet kun skal give Møde, naar de Forhold, i Anledning af hvilke de er særlig udpegede, behandles. Jeg vilde tro, det var rigtigt at lægge den Opfattelse, som er udtrykt i § 2, sidste Stykke, til Grund for den Fremgangsmaade, der vælges, idet man aldrig med Sikkerhed kan vide, hvornaar et af de Spørgsmaal, med Hensyn til hvilke de er stemmeberettigede, dukker op under Forhandlingerne. Hvorledes det formelt er

udtrykt, har ikke saa overmaade meget at sige, naar man blot er klar over Hensigten. Jeg vil gerne spørge den højtærede Minister, om ikke Meningen er den, at disse Medlemmer overhovedet deltager i hele Kommissionens Arbejde.

Endelig vil jeg angaaende følgende Bestemmelse i § 5: at Kommissionens Betænkning skal være ledsaget af Oplysninger om de forskellige i Udlandet anvendte Valgmaader etc., sige, at det maaske da vil være vanskeligt for Kommissionen inden 1. April 1922 at afgive en trykt Beretning; thi de forskellige i Udlandet anvendte Valgmaader er utallige. Det er neppe Ministerens Mening at lade dem alle undersøge, Meningen maa vel være, at Betænkningen skal være ledsaget af Oplysninger om forskellige i Udlandet anvendte Valgmaader eller om de betydningsfuldeste af disse. Men ogsaa dette er et Spørgsmaal, som efter min Opfattelse ikke paa nogen Maade kræver nogen Ændring, naar blot det bliver gjort klart i Kommissoriet, at man ikke er bundet til en fuldkommen detailleret Fremstilling af hvert enkelt europæisk og ikke-europæisk Lands Valgmaader.

Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale, at den af Ministeren foreslaaede Valglovskommission nedsættes.

Indenrigsministeren (Sjurd Berg): Forslaget er tiltraadt fra alle Sider, og jeg finder ingen Anledning til her at komme ind paa nogen Valglovsdebat eller paa Spørgsmaalet om, hvorledes Grundloven skal fortolkes. Der vil sikkert blive rig Lejlighed til at fortsætte de Debatter, som vi ofte tidligere har været inde paa, forhaabentlig paa et mere frugtbart Grundlag, naar Kommissionen til sin Tid har afgivet sin Betænkning. Jeg vil blot lige overfor de forskellige Udtalelser baade fra den ene og den anden Talers Side med stor Bestemthed hævde, at jeg tror, at det er et almindeligt Krav i Befolkningen, at Mulighederne med Hensyn til Ordningen af Valg til Rigsdagen bliver Gjenstand for Overvejelse; og jeg tror ogsaa, at det, ikke mindst efter de Erfaringer, man har indhøstet og indhøster i disse Dage med Hensyn til de kommunale Valg, er et meget udbredt Ønske, at det kommunale Valgsystem maa komme under en saadan Overvejelse.

Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg var i sine Udtalelser inde paa Spørgsmaalet om; hvorvidt det ikke var rigtigt enten at faa en ny Kommission nedsat, der skulde beskæftige sig med Grundlovsspørgsmaalene, eller ogsaa at faa udtrykt i dette Lovforslag,